

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 46 K
Félévre 24 K
Negyedévre 12 K
Egy órára 4 K
Egyes szám ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Feladás szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ

KÖZVETLEN ÉS KIADÓHIVATÁS
Telefonos szám: 2

MÉRETEINK MINDENNAP, VASÁR
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉN

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 124. szám.

Hétfő, június 3.

Páris felé masiroznak a németek.

London, június 3. Haig tábornok, generalisszimusz beteg, le akar mondani állásáról. Kijelentette, hogy eljött a pillanat, amikor **nagy stílusban hozzá kell látni a francia főváros védelméhez.** Kijelentette, hogy meggyőződése az, miszerint a németek Soissons—Montdidierre és Chateautól Páris felé igyekeznek.

Genf, június 3. A párisi lapok a legnagyobb aggodalom hangján írnak a helyzetről. A „Temps” szinte drámai hangon ezt írja: Hogy lehetséges az, hogy a végzet ismét arra a szent esataterre vetette az ellenséget, ahol a francia faj új erőre ébredt. (Értsd az 1914. évi marnei csatát). Felhívja a lap a kormányt, hogy a cukrozott jelentésekkel hagyjon már fel

Sembat szenátor a „L'Heuvre”-ban ezt írja: Valóság az, hogy a németek kétségtelenül Páris felé masiroznak.

Genf, június 3. Clemenceau miniszterelnök kedden nyilatkozik a kamarában a harcéri helyzetről, de nyilatkozata felett **nem enged vitát.** Clemenceau szeretné egyáltalában elhalasztani keddi nyilatkozatát, ezért reakciós újságjaiban azt iratja, hogy amíg a nagy esata tart, mindenféle nyilatkozat csak ártalmas lehet.

A mai német hivatalos jelentés.

Berlin, június 3. A Wolf-ügynökség jelenti: A német trónörökös hadcsoportjánál a támadásunkkal szétvert angol és francia hadtestek pótlására és a szomszédos hadsereg támogatására a csapatélre szállított tartalékok ellensúlyozása végett a német csapatok pótlására újabb csapatokat vetettünk harcra.

A Moulin—sous Touven alatt és a St. Kristóf és a Vingere vonalra vetettük vissza az ellenséget.

Soissonstól délnyugatra Schoudent elfoglaltuk. Az ellenség ellentámadása véresen meghiúsult.

A Chateau Thierrytól nyugatra fekvő magaslatokat elfoglaltuk. A Marne mellett és Reimstől nyugatra a helyzet változatlan. Ludendorff.

Borzalmas hulladombok . . .

Berlin, június 3. A Wolf-ügynökség jelenti: Május 30-án egészen a Marneig harcra vetették a francia tartalékokat, élükön a badeni hadosztályal, amely a Cambrai-i csatában 135 áttörési kilométert tett meg. A hadosztály elveszítette Cuchan herceget, aki Marnenál esett el.

A Le Charmelnél Marne felett borzalmas hulladombok emelkednek. Egymás fölött szétépett emberi holttestek, lovak tetemei és ágyuk roncsai hevernek. Ezen a ponton dőlt el a harc, amelynek végén az ellenség kénytelen volt átkelni a Marne folyón.

Berlin, június 3. A „Vorwärts” haditudósítója azt írja, hogy valóságos csoda, miszerint a németek nagy előrohánása alkalmával a franciáknak

aránylag esekély volt a veszteségük. Végig járta a haditudósító a frontokat és csak ritkán akadt francia halottakra. Ezzel szemben azonban igen sok az ágyuvesztés. A hatodik francia hadtest megszűnt létezni. Egész tüzésége német kézre jutott.

175 ezer fogoly, 2 ezer ágyu.

Berlin június 3. (Wolff jelentés.) Március 21-ike óta, vagyis a nagy tavaszi offenzíva megindulása óta az ellenség vesztesége a nyugati fronton 175 ezer fogoly, kétezer ágyu és tmérdek gépfegyver.

Compiégne tűz alatt.

Berlin, június 3. A Wolff-ügynökség pénteki és szombati jelentései kiemelik a neuvillei és st. Prouth város mellett vívott csatákat, ahol péntek óta a német stratégiára nézve jelentős harcok folynak. **Compiégne pályaudvara a német ágyuk tűzében áll.** Egész útegek bénítják meg a franciákra nézve most olyan fontos forgalmat.

A Chateau Thierry északi részét elfoglaltuk. Verneuil eleste folytán a németek marnei frontja 25 kilométerrel szélesedett.

Vezérkarunk mai jelentése.

Budapest, június 3. Fossaltanál és a Piave alsó folyásánál az olaszok átkelési kísérlete tüzelésünk és aknavetőharcunk folytán meghiúsult.

A délnyugati harc vonal számos pontján visszavetettünk ellenséges osztagokat. Brzevkánál az egyik osztagot elfogtuk. A tüzéségi tevékenység több helyütt élénk volt.

A vezérkar főnöke.

A politika hírei.

Közös miniszteri értekezlet.

Bécs, június 3. Tegnap közös miniszteri értekezlet volt, amelyen Wekerle Sándor is részt vett. Wekerle kijelentette, hogy az értekezleten megbeszéltek a legaktuálisabb külpolitikai kérdéseket és érintették a delegációk egybehívásának kérdését is.

Wekerle tegnap délután tárgyalta Burián István gróf külügyminiszterrel, Seidler osztrák miniszterelnökkel és Stöger-Steiner hadügyminiszterrel, továbbá Popovics és Wimmer pénzügyminiszterekkel.

Öt órakor a hadügyminiszter és a két pénzügyminiszter elhagyta a tárgyalótermet. Wekerle ezután Seidlerrel egészen este nyolc óráig tanácskozott. Éjjel a miniszterelnök visszatuzott Budapestre.

Bírák és ügyészek gyűlése.

Budapest, jun. 3. A bírák és ügyészek egyesülete tegnap Buhla Ferenc tanácselnök elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen Oszvald István indítványt tett, hogy sürgős rendkívüli segínyt utaljanak ki és pedig a bíráknak és ügyészeknek három ezer, jegyzőknak ezeröttszáz, a joggyakornokoknak ezerkoronát egy összegben, amely összeg évenként külön pótlék címén folyósítandó. Indítványozta, hogy küldöttségileg keressék fel az igazságügyminisztert, a miniszterelnököt és a pénzügyminisztert és memorandumban kérjék az országgyűlést a segély megadására.

Vass Lajos táblabíró indítványozta, hogy a közgyűlés ne oszolja fel, maradjon permanenciában és a kiküldött bizottság még ennek a közgyűlésnek referáljon az eredményről.

Az elnök ezt ellenzi, mert a permanens közgyűlés veszedelmes megtorló intézkedésre adhatna okot. Az elnökség a javaslat elfogadása esetén ezért kénytelen volna lemondani.

Többek felszólalása után Oszvald javaslatát fogadták el.

A mai tőzsde.

Budapest, jun. 3. Magyar Hitel 1302, Osztrák Hitel 899, Jelzálogbank 577, Leszámitoló 810, Agrár bank —, Magyar Bank 940, Ingatlan —, Hazai 618, Forgalmi —, Fabank 975, Közuti 870, Gizella —, Salgó —, Rima 1110, Schlick 508, Olaj —, Urkány —, Nasic —.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, június 2.

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harc-téri eseményekről:

OLASZ HARCTÉR:

A tüzérségi harc a hegyi arevonal löbb pontján ismét feléledt. A Piave torkolata területén ma éjjel után tüzelésünkkel visszavertünk egy olasz előretörést.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Egy millió lőszer, ezer jármű a zsákmány.

Berlin, június 3.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

Rupprecht trónörökös hadseregportja: Tüzérségi harcok az arevonal számos helyén. A Lystól délre és Alberttől északra angol részleges támadások az ellenség súlyos veszteségei mellett meghiusultak.

A német trónörökös hadseregportja: Noyontól délkeletre az ellenséget heves ellenállása dacára visszaszorítottuk. A carlepointi- és montagnei-erdő, a Moulins sous Louventól keletre fekvő magaslatokat és Nouvrontól nyugatra fekvő drótkadályoktól védett ellenséges vonalakat elfoglaltuk. A Durcq-folyó két partján támadásban visszavetettük az ellenséget a Savieres szakasz mögé és elfoglaltuk a Passi és Courechampi magaslatokat.

A Marne mellett a helyzet változatlan. Chateau Thiery városának a folyó északi partján fekvő részét megszüntítettük az ellenségtől. Verneuil-től északra és az Andre mindkét partján a franciák heves ellentámadásokat intéztek ellenünk, azonban véres veszteségükkel megvertük az ellenséget. Sp. Leonard mellett behatoltunk a francia árkokba és foglyul ejtettük az általuk ideiglenesen megszállott 11 erőd legénységét. Fère en Tardois mellett hatalmas kiterjedésű francia-amerikai táborok jutottak kezünkbe. Egy milliónál több lőszerre elegendő tüzérségi lőszer, valamint megmérhellen mennyiségű utász- és tárbeszélő felszerelést és ezernél több járművet zsákmányoltunk.

Ludendorff.

A hadsereg cserélzete a gazdákkal.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, június 3.

Windischgrätz Lajos herceg, közlemezési miniszter a képviselőházban a múlt hetekben bejelentette, hogy a gazdák az általuk felajánlott gabonáért esérébe ipari és egyéb elsőrendű életszükségleti cikket fognak kapni. A cserélzlet lebonyolítására vonatkozó akció már meg is indult és a törvényhatóságok már megkapták az erre vonatkozó instrukciókat. A ki-cseréléshez szükséges iparcikkeket a hadvezetőség fogja rendelkezésre bocsátani. Ennek ellenében a gazdák a megállapított áron fogják megkapni a hatóságok által megjelölt helyeken a szükséges cikkeket.

Jankó Ágoston alispán most bocsátotta ki a vármegye főbírához és a két rendezett tanácsu város polgármesteréhez intézett rendeletet, amelyben a gabonának cserélés útján való beszolgáltatására vonatkozólag előadja, hogy a közlemezési miniszter elrendelte az önkéntes gabonafelajánlás propagálását, amelynek során mindenki, aki egy bizonyos mennyiségű gabonát maximális áron a közszükségletek céljaira rendelkezésre bocsátja, annak módot nyújtanak ahhoz, hogy dohányt vagy oly iparcikkeket és termékeket, amelyek a korlátolt közforgalom folytán csak nehezen hozzáférhetők, bizonyos mennyiségben megszerez-hessen magának.

Az eljárásra nézve elmondja a rendelet, hogy Torontálvármegye területén a Haditer-

mény Részvénytársasággal történt megállapodás folytán öt cserélő központot állítanak fel, és pedig: Nagybecskerek, Nagyikinda, Pancesova, Nagyszentmiklós és Módoson. Ezekon a helyeken lesz a csere tárgyát képező áru beraktározva.

Aki a csere tárgyát képező iparcikkból vásárolni óhajt, az tartozik a körzetileg illetékes Haditermény bizománynak az alábbi táblázatban feltüntetett kulcs alapján járó gabonát átadni. Átadáskor megkapja annak maximális térítési árát és ugyanez alkalommal kap egy külön e célra tervezett átvételi jegyet, helyesebben utalványt, amelynek ellenében a cserét végző kereskedő köteles a termelő által kiválasztott árut kiszolgáltatni.

Az egyes iparcikkekért beszolgáltatandó gabonamennyiség kulcsa:

1 kg. gyertyáért be kell adni	20 kg. gabonát.
1 kg. ásványolajért	20 " "
1 csomag dohányért	5 " "
1 kg. cukorért	20 " "
1 kg. talpbőrért	50 " "
1 kg. felsőbőrért	30 " "
1 orsó lencsérnéért	20 " "
1 orsó gyapotecsérnéért	10 " "
1 pár cipőért	100 " "
1 méter posztóért	100 " "
1 kg. lőszerszámbőrért	30 " "
1 csomag gyufáért	20 " "
1 szekérért	500 " "
1 liter szeszért	20 " "
1 lőszerszámbért	200 " "
1 hámer	100 " "

A csere tárgyául szolgáló iparcikkek árai:

Új lőszerszám bőrből (szügytartó és nyakszíjjal)	K 110.—
Új lőszerszám kötélből	K 62.—
Teljes lőszerszám bőrből (istránggal és zablával régi szerszámokból előállítva)	K 71.—
Blankbőr lőszerszámok részére	K 16.—
Szekerek	K 850.—
Cipő	K 75.—
Csukaszürke I. minőségű szövet	K 45.—
Sötétzsinó II.	K 25.—
" III.	K 22.—
Lencsérna: (1000 méteres orsó)	K 8.—
Pamucéna: (915 méteres orsó)	K 8.—
Talpbőr	K 14.—
Blankbőr (cipőfelsőrész)	K 16.—
Gyufa dobozonkint	K 10.—

Ehez a cserélési akcióhoz azért fűzhetünk reményeket, mert jóllehet valamennyien tudjuk jól, hogy az eddigi rekvirálások során minden felesleget beszolgáltattunk, mégis miután ezen iparcikkek ma a közforgalomban már oly ritkák, a termelés zavartalan menetéhez oly nélkülözhetlenek, megszerezhetőségük oly nehéz, hogy a termelők a termelés zavartalan fennartása érdekében készek lesznek bizonyos mennyiségű gabonát önmaguktól legitim szükségletükből megvonni, hogy megszerezhessék azokat a cikkeket, melyeket ezidőszert csak a felajánlott cserélés útján tudnak megszerezni.

A fejkvóta felemelését kéri a Torontálmegyei Gazdasági Egyesület.

Nagybecskerek, jun. 3.

Ma délelőtt a Torontálmegyei Gazdasági Egyesület népes igazgató-választmányi ülést tartott a vármegyei háza közgyűlési termében Gyertyánffy László dr. elnöklété alatt. Az ülésen több, a gazdátársadalmat érdeklő fontos ügyet beszéltek meg. Elhatározták, hogy felterjesztésben kéri a kormányt a gazdák részére a havi 15 kiló fejkvótának legalább 25 kilóra való felemelését.

Az ülésről tudósításunk a következő:

Gyertyánffy László délelőtt 10 óra után nyitotta meg az ülést, üdvözlően a szép számban megjelent tagokat, a jegyzőkönyv vi elére Szauer Mátyást, a hitelesítésére Mencez Lipót és Pap Ernőt kérte fel. Az ülés tárgya

— mondotta — három igen fontos kérdés: az 1918. évi termés értékesítési módjának a megvitatása, a gazdasági munkások élelmezési kérdésének és a rekvirálással kapcsolatos ügyeknek megbeszélése, amelyeket együttesen fogunk letárgyalni.

Ezután Marton Andor előadó ismertette a mintegy 17 pontból álló javaslatot, amelyet a kormányhoz fog felterjeszteni a Gazdasági Egyesület.

Kimondja a felterjesztésben az egyesület, hogy Torontálmegye gazdaközönsege hazafias áldozatkészségből megnyugszik az 1918. évi termés értékesítéséről kiadott rendeletben, hogy t. i. a buza, rozs stb. már a cséplésnél azonnal zár alá vétessék, de a kukorica lefoglalásába nem nyugszik bele, mert abból elegendő mennyiség van. Ezért kéri az egyesület, hogy a kormány vesse ki minden megyére a kontingenst, a többi pedig szabad forgalom tárgyát képezze.

Követeli az egyesület, hogy a gabonafélék maximális ára 40%-al csökkentessék. Az Ausztriával való cserekereskedésben követeli a viszonyosságot: ne hogy olcsón adjunk és drágán kapjunk.

A burgonya maximális árát 40, a babét 150, a borsóét 120 koronában kívánja megállapítani. Legyen a burgonya zár alatt, de legyen szabad a gazdáknak és ellátatlanoknak igazolvány ellenében vásárolni.

Kéri, hogy Németország a háború után magas védvámokkal ne tegye lehetetlenné a gabonakivitelünket.

A fejkvótát az őstermelőre (a gazdára) vonatkozólag az eddigi 15 kilóról 25 kilóra kéri felemelni. A 12 éven felüli családtagokét pedig 12-ről 18 kilóra emeljék föl.

Kéri az Egyesület, hogy tarhonyát szabad legyen gyártani, mert most csak a Hadi Termény útján lehet.

A vetőmagnak és az állatok fejadagjának felemelését szintén kéri az egyesület. Ugyisint a gazdák részére fűtő, világító és kenőanyagot kér.

Követeli az egyesület végül, hogy a központok működésének ellenőrzésére minden központ ügyvitel mellé egy mezőgazdasági szakembert nevezzenek ki ellenőrző tisztviselőként.

A javaslatokat német nyelven Szauer Mátyás tolmácsolta.

Demkó István és Vinczevidy Elemér felszólalása után a javaslatokat a választmány egyhangulag elfogadta. Ezzel az ülés a déli órákban véget ért.

HIREK

Kögl Béla meghalt.

Szombat délután hosszas betegeskedés után és mégis váratlanul meghalt Kögl Béla Écska község érdemes, köztiszteletben álló plébánosa. Amily általános szeretet, tisztelet és megbecsülés övezte nemcsak községében, de megyszerte Kögl Bétát, époly gyaaszt és szomorúságot keltett mindenfelé halálhíre. Az elhunyt plébános igaz mintaképe volt a hiviért élő papnak, aki önzetlen munkássággal évtizedeken át mindenben hivi és a községe lakosságának érdekében munkálkodott. Páratlan becsületességgel és tiszteletet parancsoló puritánsággal dolgozott, fáradozott, hogy ideáljait a megvalósuláshoz segítse és hogy hasznára lehessen községe polgárainak. Nagy szónoki erő szólalt meg ajkain s a szószéken és a tribünön egyaránt mély hatást ért el beszédeivel. Tipikus prédikatori megjelenés, szép férfias alak volt és összeroppanása egy talpig férfit kárhóztatót mozduatlanságra. Elhunyt nemcsak az écskai katolikus hívőknek, hanem Torontálvármegye társadalmának is őszinte gyászát jelenti.

Kögl Béla pappá szentelése után először Zombolyán, majd Temesvár-Józsefvárosban

MODERN MOZI

Az Orientben (Aradáci-ut.)
TELEFONSZÁM 312.

Kedden, 1918. évi június 4-én:

Radmirov Katalin.

Dráma az orosz népeletről. — Főszereplő:
Goth Annie.

Csak egy előadás este 9 órakor.

Mindenki várja a „Bangalori rejtélyt.”

Helyárak:

Páholyülés 1-80 K, zsölye 1-50 K, I. hely
120 K, II. hely 1- K, III. hely 60 fillér.

volt káplán és innen került az écskai-plébániára, amelyet 22 éve vezetett. Ő volt alapítója az écskai központi hitelszövetkezetnek. Az ő kezdeményezésére és buzgólkodására létesült a zsigmondfalvai róm. kath. templom. Közgazdasági és társadalmi érdemei elismerésül a király évekkel ezelőtt a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki. Az elhunyt tagja volt Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának és a megyei közélet terén is jelentékeny szerepet játszott.

Temetése ma délelőtt 9 órakor ment végbe az écskai plébániáról, ahol akkora már egybegyűlt a nagyszámú gyászoló közönség. Ott volt egész Écska és Zsigmondfalva, valamint a környékbeli falvak lakossága és az elhunyt plébános rokonai, sok ismerőse és tisztelője. Az elhunyt plébános ravatalát szinte elborították a koszorúk és virágok.

A temetési szertartás kezdetén *Holz* Ferenc katalinfalvai esperes-plébános beszentelte a holttestet, amire a koporsót a róm. kath. templomba vitték, ahol lelkiüdvéért ugyancsak *Holz* Ferenc mondott fényes papi segédlettel gyászmisét. A gyászmise végén *Magyar* Pál kanonok, volt nagybecskereki plébános mondott németül megható gyászbeszédet, majd ugyanő újra beszentelte a holttestet, amire a gyászmenet megindult a templomból az écskai r. kath. temetőbe, ahol *Holz* Ferenc magyar bucsuzó szavai után a nagyszámú hívők könnyező szeme előtt örök nyugalomra helyezték Écska derék plébánosát.

— **Katonai szemle.** *Salmon* Henrik altábornagy tegnap este Temesvárról Nagybecskerekre érkezett és itt ma és holnap szemlét tart a 12. gy. e. pótzászlóaljának menetalkulatai felett.

— **Házasság.** Dr. *Lánczy* Sándor ügyvéd, a nagybecskereki pénzügyigazgatóság adóügyi biztosa, házasságot kötött *Herendy* Böskével, *Herendy* József jásznagykunszolnok vármegyei főlevéltárnok leányával Szolnokon.

— **A tizenkettesek estje Komáromban.** Komáromból jelentik: Szépen sikerült jótékony-célú művészeti rendeztek szombaton, tegnapelőtt este Komáromban a 12. gyalogezred tisztjei a tiszti Kaszinóban, amelynek nagyterme zsúfolásig megtelt. A város élőkörének közönsége jelent meg az estén, amelyen gyönyörködhetett a 12. gy-ezr. híres *Galbavy* zenekarának a játékában. Az est műsorának első száma *Agoston* Sárika prólogja volt. Majd *Halmos* Sándor és *Pathó* Gyula készülő művéből: a 12. gy-ezr. háborús történetéből tartott sikerült felolvasást *Halmos* Sándor 12. gy-ezr. tart. főhadnagy. A felolvasást vetített képekben eredeti haretéri felvételekkel kísérte. *Keleti* Ágicsa szavalata után *Zombori* Erbits Gyula festő- és szobrászművész, 12. gy-ezr. helyi t. főhadnagy pompás gyorskarikatúrái vidították fel a közönséget. Műsorszámok köz-

ben a *Galbavy* testvérek vonós zenekara szebb-nél-szebb zeneszámokat adott elő. A közönség zajos ovációban részesítette a becskereki közönség által is nagyon megkedvelt zenekart, amely a művészestre utazott el Nagybecskerekre Komáromba. Műsor után sorsjáték volt, amelyen különféle nyereménytárgyak kerültek kisorsolásra, majd tánc következett.

— **A tartalékkórház bucsuja dr. Awender Miklóstól.** Dr. *Awender* Miklóstól, a helybeli tartalékkórház volt parancsnokától, kitől a kórház vezetését dr. *Taussig* Zsigmond törzsorvos vette át, a beosztott tiszték és orvosok tegnap bucsuztak. Megjelentek lakásán: Dr. *Iványi* Mór ezredorvos, *Walter* Róbert és *Szenes* Adolf főhadnagyok, dr. *Fialovszki* Béla törvényszéki orvos, dr. *Magyar* Károly városi főorvos, dr. *Neumann* Gyula orvos, valamint *Rossmann* és *Schütz* katonai gyógyszerészek. Dr. *Hubert* Zsigmond főhadnagy, ügyvéd fejezte ki a kórház tisztái és orvosi karának köszönetét és háláját a szeretetreméltó ezredorvos előtt, aki jogos önérzettel, büszkén gondolhat arra az értékes munkára, melyet az orvosi és adminisztratív szempontból kifogástalanul működő kórház vezetésében kifejtett. Dr. *Awender* Miklós megilletődéssel köszönte meg a támogatást, melyben őt a megjelentek mindenkor részesítették és kérte őket, hogy legjobb tudásukkal, buzgalommal viseljék gondját a kórháznak, melybe azok térnek meg, akik a harcban megsebesültek, megbetegedtek és elfáradtak, hogy gyógyulást, életerőt és pihenést találjanak benne.

— **7000 kilométert tett meg Nagyszentmiklósig.** Nagyszentmiklósról jelenti tudósítónk: *Háry* Mihály honvédfőhadnagy, aki még *Przemysl* átadása alkalmával esett orosz fogságba, tehát már teljes három évet töltött el Szibériában, a krasznajarszki fogolytáborban, vasárnap este hazaérkezett Nagyszentmiklóra, miután több mint 7000 kilométert tett meg Krasznajarszktól Nagyszentmiklósig nem épen a legsimább körülmények között. — *Mohaupt* Károly honvédfőhadnagy, *Mohaupt* Gyula volt nagyszentmiklósi községi bíró fia, azt a táviratot küldte apjának, hogy sikerült orosz fogságból megszöknie s utban van hazafelé.

— **A közellátási iroda** a június havi cukorjegyeket ma délután kezdi kiosztani.

— **3 napi elzárás egy rózsáért.** Szegedről jelentik: *Táborosi* Rozál szegedi cselédeleány az ujszegedi rózsás kertben letépett egy rózsát. Tetten érték, előállították. A rendőrbíró 3 napi elzárásra és 40 kor. pénzbírságra ítélte.

— **Felmentik a tanárokat és tanítókat.** Ismeretes, hogy a hadvezetőség már két évvel ezelőtt szabadságot a segédszolgálatos és legénységi állományba tartozó tanárokat és tanítókat. A napokban pedig megérkezett mindenüvé a kultuszminisztérium egy újabb rendelete, amely szerint felterjesztendő mindazon tanárok és tanítók névsora, akik tiszték és haretéri szolgálatra alkalmatlannak vannak minősítve, továbbá a legénységből mindazok névsora, akik jelenleg nincsenek a haretéren, bárha haretéri szolgálatra alkalmasak is. Ez a rendelet bizonyára arra vonatkozik, hogy a kultuszminiszter kiegészítő szándékozik a segédszolgálatos tisztéknek s a legénységi tanárok s tanítók nagyobb tömegének a szabadságolását, ami bizony mulhatatlanul szükséges, mert az ifjúság nevelése a mai erővel bizony nem lehetséges s ennek a későbbi években csak az állam adná meg az árát.

— **Adományok.** A Szociális Misszió gyermeknépkonyhái részére küldött *Csizik* Páiné Lajosfalváról 17 drb tojást és egy drb vaját, N. N. 8 liter paradicsomot. A nagylelkű adományokért hálás köszönetet mond a Misszió-Társulat elnöksége.

HIRDETESEKET JUTANYOS ARÉRT KÖZÖL A „TORONTAI” POLITIKAI NAPILAP KIADÓHIVATALA

6,900.000 kiló dohány a mezőgazdáknak.

A Torontálvármegyei Gazdasági Egyesület 500 000 darab dohánycsomagot kap.

— Budapesti tudósítónktól. —

Nagybecskerek, jun. 3.

A pénzügyminiszter a magyarországi mezőgazdasági munkások részére június 15-ig 13,800.000 darab 25 grammos csomag magyar és kapadohányt bocsátott az Országos Magyar Gazdasági Egyesület rendelkezésére, hogy azt a gazdasági egyesületek útján a fogyasztók részére megállapított áron arányosan ossza szét. Amennyiben pedig a szétosztás sikeresen, a miniszter intencióinak megfelelően lesz lebonyolítva, a miniszter hajlandó augusztus haváig újabb 13,800.000 darab csomag hasonló dohányt a gazdasági egyesületeknek kiosztás végett rendelkezésre bocsátani.

Nem szükséges külön hangsúlyozni, hogy a vidéken uralkodó nagy dohányínségben a pénzügyminiszter által rendelkezésre bocsátott dohányanyag kiosztása az előttünk álló aratási és egyéb gazdasági munkák elvégeztetése szempontjából mily nagy jelentőségű. Az egyes gazdasági egyesületek által igénybe veendő dohányanyag árát, mintegy 2,300.000 koronát előzetesen be kell fizetni és mivel az egyesületek ezzel a nagy összeggel előre nem rendelkeznek, a dohány biztosítása végett az említett összeget az OMGE. előre lefizette és az egyesületek az általuk igénybevett dohány árát a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez, Budapest, Alkotmány-utca 29. fogják az OMGE. számlájára befizetni, melynek teljesítése után a dohányjövődék által kijelölt dohánygyárnál a dohányt kiutalják.

A rendelkezésre álló dohányanyagból az egyesület működési területe és gazdasági kihasználása, valamint munkástatistikája arányában Torontálmegye 500.000 darab 25 grammos dohánycsomagot kap, amelynek körülbelül 30 százaléka kapadohány, a többi magyar dohány. Az egyesület részére megállapított dohányanyagot az Országos Magyar Gazdasági Egyesület utalvány alapján kiszolgáltató dohánygyárnál az egyesület megbízottjának személyesen kell átvenni és a dohánygyárból kisérvél székelyre, ahol a kiosztás történik, elszállítania. Az átvétellel és elszállítással felmerülő költségeket arányosan felosztva, jogosítva van az egyesület a dohányt igénybevevők terhére felszámítani. Az OMGE. legélszerűbbnek tartja, ha az egyesület részére kiutalt egész dohányanyagot székelyre szállítja és a felek maguk veszik ott át, mert a vasuton való elszállítás a mai rossz közbiztonsági állapotok mellett nagyon sok kárral járna.

A kiutalt dohány 500 darab csomagoként vászonzsákban fog átadatni. A gazdaközönség érdekében és az ügy sürgősségére való tekintettel legkésőbb június 5-ig kell tudatni az egyesületeknek az OMGE. -val, hogy a rendelkezésre bocsátott munkásdohányt a fent előadott feltételek mellett hajlandó-e átvenni és azt működési területének gazdasági munkásai között arányosan kiosztani.

Pogány Béla.

SZINHÁZ, ZENE

Heti műsor.

Június 3. Hétfő: *Csütri*. Francia vigjáték. (Páratlan.)

Június 4. Kedd: *A bolond*. Rákosi Jenő és Szabados Béla operettje. (Páros.)

Június 5. Szerda: *A bolond*. (Páratlan.)

Június 6. Csütörtök: *Trilby*. (Páros.)

Június 7. Péntek: *Elvált asszony*. Fall Leó operettje. (Páratlan.)

Június 8. Szombat: *Elvált asszony*. (Páros.)

Vasárnapi előadások. Vasárnap délután a „Legénybucsu” című Strausz operettet adták elő rendez helyárrakkal, zsúfolt ház előtt. A főszerepeket *Bordás* Rózsi, *Sebestyén*, *Tarnai Kemény*, *Jávor* és *Lugossy* adták. — Este *Géczy* Istvánnak ezer forintos díjjal kitüntetett népszínművét, a „Gyimesi vadvirágot” játszották *Gyárfással*, *Sebestyénnel*, *Máthéval*, *Lugossyival*, *Füzess* Lenkével, *Varga* Sári-
val, *László* Irénnel a főbb szerepekben. Kis szerepében jó volt *Balázs* Manci

NYILTTÉR

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség

Van szerencsém Nagybecskerek és vidéke n. é. közönségének szíves tudomására hozni, hogy Nagybecskereken, Korona-utca 5. szám alatt

kereskedelmi ügynökség

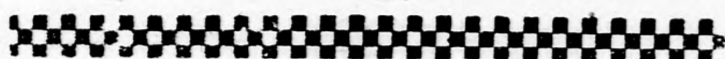
és ingatlanok forgalmi irodát nyitottam. Irodám az e szakmába vágó mindennemű megbízást a legpontosabban és leggyorsabban teljesíti.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri teljes tisztelettel

Freudenfeld Vilmos

kereskedelmi ügynök és közvetítő

Nagybecskerek.

Keresünk azonnali belépésre

érettségizett irodai gyakornokot

Hiller, Steinitzer és Társai

Nagybecskerek.

583

Felsőttelebe község előjárósága.

1184—1918. szám

572

Hirdetmény

Felsőttelebe község előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község határában május hó 23-án egy darab 2 évesnek látszó szürke kanca csillagos és egy darab 2 évesnek látszó pejkanca első és hátsó ballaba kesely, csillagos és hóka, bitangásban találtatott; igazolt tulajdonos a lovakat az előjáróságnál június hó 15-ig átveheti; amennyiben ezen ideig senki sem jelentkezik, a lovak mint gazdátlan jószágok június hó 16-án délután 10 órakor a község házában nyilvános árverésen el fognak adatni.

Felsőttelebe, 1918 május 28.

Előjáróság.

Alibunári főszolgabírótól

2223—1918. szám.

673

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye alibunári jár. sz. hoz tartozó Petre községben nyugdíjazás folytán megüresedett községi jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t. c. 3 §-a értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám (alibunári járási főszolgabíróhoz) 1918. évi június hó 16-ik napjáig nyújtsák be.

Az állás javadalmazása:

Évi fizetés 2400 korona és négy ötéveses körpótlék a 200 korona. Szabad lakás a község házában házi kerttel és 800 négyszögöl kútkert 12 köbméter esőrendű tűzifa természetben, házhoz szállítva.

Hiva alos utazásoknál nappal 8 kor, éjjel-nappali napidíj 12 kor. és vagy ingyen előfogat, vagy II. oszt. vasuti jegyváltási jog utazásoknál.

Végül a szabályrendeletileg megállapított magánmunkálati díjak sedése.

Alibunár, 1918. évi május hó 28.

Radonits Gyula, főszolgabíró.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

50 fillér

gallér és kezelő tükör-fényü hófehér tisztítása darabonként. (mosatlan állapotban)

584

Beck Gábor Gézánál Nagybecskerek, Gizella-part 2.

Égetett mész

egész kocsirakományokban ab feladóállomás prompt szállítandó a legolcsóbb napiáron kapható

571

Kohn Adolf és Fia Temesvár-Gyárvaros. Telefon 229.

Eladó házak

5635—1918. rk. szám.

1122

Temesváron szép, modern, családi házak és bérházak előnyös realis alapon. Ingatlanokat igen előnyös árban közvetítek. Igen komoly vevőktől megbízásaim vannak.

Bővebbet esakis direkt vevőknek: Temesvár Ev. Hatlyu u 28. G. Csiki.

545

970 918. szám.

577

Hirdetmény.

Közhírré tételik, hogy Molyfalva községben 1 db 5-6 éves sötétpej paripa és 1 db 2 éves pejparipa h. j. combján 5 bélyeg, kis csillaggal, mint gazdátlan jószágok őrizetben tartanak, melyeknek eladása céljából Molyfalva községben tartandó árverés határidejéül az 1918. évi június 30. napjának d. e. 9 órája kitézetett.

A lovakat igazolt tulajdonosa az árverés megtartása előtt átveheti.

Molyfalva, 1918 május 26.

A község előjárósága.

16017—1918. szám.

581

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye alispánja közhírré teszi, hogy budapesti, illetve kolozsvári tanítók házában az 1918—19. tanévre egy kedvezményes alapítványi hely üresedésbe jött.

Pályázhatnak felekezeti különbség nélkül mindazon ifjak, akik a budapesti, illetve kolozsvári fő- és szakiskolák szorgalmas és példás magaviseletű hallgatói és igazolják, hogy apjuk, illetve anyjuk torontálvármegyei község, illetve népoktatási intézetek bármelyikében legalább öt éven át mint tanár, tanító, tanítónő, vagy óvónő működött vagy működik és az Eötvös-alap alapszabályszerűleg elvállalt köteleességet teljesíti (tagságdíjjal határlékban nincsen) annak rendkívüli, illetve rendes tagja.

Mellékelendő ezen kívül a kérvényhez:

1. Iskolai bizonyítvány.

2. Keresztlevel.

3. Okirat, mely szerint a felvételt jogosan kéri

4. Vagyoni és családi viszonyát feltüntető hiteles és kimerítő bizonyítvány.

5. Legújabb keltű orvosi bizonyítvány.

Felhívom ennél fogva mindazokat, kik ezen kedvezményes helyre igényt tartanak, hogy fentiek szerint felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi július hó 15-éig nyújtsák be.

Nagybecskerek, 1918 évi május hó 28-án.

Jankó, alispán.

Hirdetmény.

A 83300—917. sz. B. M. rendelet értelmében a házi (belső) cselédek részére új fényképes cselédkönyvet kell kiállíttatni.

A korábban kiállított könyveket pedig tulajdonosaik folyó év december 31-éig használhatják, de kötelesek ezen idő alatt a rendőrkapitányságnál a rendeletnek megfelelő új cselédkönyvet váltani.

A munkatorlódás elkerülése végett új könyveket már folyó év július 1-étől kezdődőleg kiállítok kedd és pénteki napokon, miért is felhívom az érdekelteket, hogy látogató-jegy nagyságu hajlékony (nem kartonra ragasztott) fénykép, 30 filléres okmánybélyeg, 1 kor. könyv ára és a régi könyv beszolgáltatása mellett új cselédkönyv kiállítására iránt a jelzett időben a rendőrkapitányi hivatal I. sz. szobájában jelentkezzenek.

Nagybecskereken, 1918 május hó 17.

Dr. Deák, rendőrkapitány.

Torontálvármegye alispánjától.

Cipőjegy nélkül szállítható

575

aratópapucs

dupla vízmentes impregnált vitorlásvaszonzólattal K 8:30. Nagyobb rendelésnél engedmény. Különböző szandálok.

SCHÖNFELD, munkásbakkanes raktár
Budapest, Vilmos császár-ut 43.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek

a

„Torontál“

kiadóhivatalában, Zápolya-utca 1.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.